

«L'Època dels Genis»

inaugurada el 10 de maig, al Museu d'Història de la Ciutat de Girona, l'exposició "Tresors del Museu d'Art de Catalunya" (Renaixement i Barroc) és un bell exemple de descentralització cultural. Finalment, atrets per la propaganda, hàbilment subministrada amb vistosos cartells i pancartes, el carrer de la Força està justificadament concorregut per grups de turistes autòctons (incorregiblement cridaners) i de nòrdics discrets (nets i de color rosa i panotxa), els quals —és de suposar— enguany se n'aniran satisfets de la visita a aquesta ciutat, encara massa misteriosament recelosa dels seus encants artístics. És a dir, que més que exhibir-los obertament, sembla que se'ls mig amagui. Bé, penso que el grau de satisfacció dels visitants dependrà de la seva "experiència" en això tan rar (i tan abundós, a Europa, afortunadament) de l'art clàssic. No totes les peces provinents del "Museu d'Art" de Barcelona, si descartem el concepte que l'antigor ja comporta, en el fetixista món de la cosa artística, són "grans" tresors. Si el visitant procedeix del Nord i ha fet les experiències del Louvre, dels museus neerlandesos o alemanys, o si procedeix del Sud i ha vist el Prado, podrà comprovar que a Catalunya, dels períodes exhibits no n'estem pas massa ben assortits. És una qüestió de producció local, secundària, de desatenció col·leccionista? En aquesta matèria, Catalunya no és pas precisament una nació capdavantera.

Hi ha el gaudi de poder contemplar, correctament instal·lades, algunes peces cabdals, les més primitives, moltes peces d'"escola", molt estimables, i una munió de gravats de primera fila que, lamentablement, al nostre modest entendre, perden protagonisme en els espais incòmodes en què han estat o han hagut d'instal·lar-se. Problemes d'abundància.

I en subratllar els gravats parlem del laberíntic Piranesi, de Rosa; dels francesos Chapron i les delicioses "bacanals" de Fragonard; dels grandiosos petits aiguafortes de l'alemany Dürer, perduts en la penombra d'una sala on s'ha volgut primar, escenogràficament, alguns relleus escultòrics.

ENRIC MARQUÈS

Loto Ràpid

L'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes de la Generalitat ha posat en funcionament, després d'una intensa campanya publicitària, la Loto Ràpid. Els anuncis diuen que aquesta Loto ens toca a tots. Potser per això la gent, després de rascar-se les butxaques, s'ha de posar a rascar butlletes frenèticament, amb l'esperança de guanyar el seu milió corresponent. "Rascar la loto" ha esdevingut, de cop i volta, una ocupació social i quotidiana —com anar a fer un toc, xafardejar amb la botiguera, llegir el diari, mirar els aparadors o saludar el municipal. S'ha produït una fallera col·lectiva tan gran que, els primers dies, les butlletes s'acabaven en un tres i no res. I quan n'hi havia, pertot es formaven cues d'il·lusionats *rascadors*. La febre de la Loto ens ha recordat la mitica *gold fever* dels westerns americans. Ara, però, no cal gratar les sorres rierenques d'algun racó de món amb l'esperança de l'or, sinó una simple butlleta que per cent pessetes us donaran al bar, al quiosc o al supermercat. És una aventura econòmica i a l'abast de tothom. Tanmateix, sol reproduir el mateix procés anímic: la impaciència inicial, la inevitable vaporització del somni i, finalment, la cristiana resignació. De vegades, però, us poden tocar dues, cinc-centes o mil pessetes. Ben mirat, és com si no us toqués res, perquè la reacció més habitual és anar-les reinvertint en més butlletes que ja no donen cap premi. La Loto, doncs, funciona com una màquina escurabutxaques: quant més en traieu, més hi gasteu, fins que acabeu escurats. Sempre ens quedarà, això sí, el consol d'haver contribuït a reforçar les finances de la Generalitat. Catalunya, endavant amb la Loto!

J. N. SANTAEULÀLIA

L'«aggiornamento» dels arxivers

La convocatòria de la celebració de les *I Jornades d'arxivística de Catalunya*, esdevingudes a Ribes de Freser els dies 15, 16 i 17 de maig, organitzades per l'Associació d'Arxivers de Catalunya, desvetllà expectació, curiositat i, sobretot, un fort interès entre el col·lectiu dels arxivers catalans. L'assistència, que es pot qualificar de massiva —prop de cent-cinquanta persones—, posa de manifest la capacitat de convocatòria de l'A.A.C., que depassa ja el centenar d'associats. Aquesta capacitat de convocatòria li fou reconeguda tant pel director general de Difusió Cultural de la Generalitat, senyor Albert Manent, com per la directora dels Arxius Estats, senyora Margarita Vázquez de Parga.

L'objectiu de les Jornades era, principalment, examinar la situació actual del sistema arxivístic de Catalunya presentant l'estat real de la qüestió i comparant-lo amb els models arxivístics d'altres països. La finalitat de la discussió dels professionals dels arxivers del país era, en definitiva, la recerca de realitats i de solucions que permetin albirar un futur esperançat respecte del patrimoni documental de Catalunya.

Les sessions es repartiren en sis ponències, que anaren a càrrec de representants de Catalunya, de l'Estat Espanyol, Anglaterra, França i Itàlia. Al llarg de les exposicions i dels debats subsegüents es posaren de manifest qüestions d'importància vital en aquests moments i que demostren el total "aggiornamento" dels arxivers catalans: l'interès dels arxivers per la seva professió; les mancances i la invertebració del sistema arxivístic de Catalunya; la diferència de la professió d'arxiver de la de bibliotecaris i documentalistes; la necessitat de creació d'estudis universitaris d'arxivística. Totes aquestes qüestions, juntament amb altres, foren aplegades en les Conclusions que Ramon Alberch, President de l'A.A.C., exposà a l'hora de la cloenda de les Jornades, que fou presidida pel president de la Diputació de Girona, senyor Salvador Carrera, en presència del director general del Patrimoni Escrit i Documental i del Cap del Servei d'Arxius de la Generalitat.

VINYET PANYELLA